

International Civic and Citizenship Education Study (ICCS)

Waar gaat het onderzoek over?

ICCS 2022 heeft als doel om burgerschapscompetenties van jongeren en burgerschapsonderwijs in het voortgezet onderwijs in kaart te brengen. Er nemen 23 landen deel aan het onderzoek. Nederland heeft eerder meegedaan in 2009 en 2016.

Onderzoeksvragen

Voor Nederland (in vergelijking met andere deelnemende landen):

- Hoe wordt burgerschapsonderwijs vormgegeven?
- Hoe staat het met de burgerschapskennis en -competenties van leerlingen in de tweede klas?
- In hoeverre zijn er verschillen tussen scholen en welke kenmerken van leerlingen, leerkrachten en scholen verklaren deze verschillen?

Hoe wordt dit gemeten?

Er zijn 150 middelbare scholen in Nederland willekeurig geselecteerd voor deelname. Van elke school wordt één tweede klas geselecteerd. De volgende meetinstrumenten worden gebruikt:

- Een kennistoets die burgerschapskennis meet;
- Een internationale vragenlijst over burgerschapshoudingen en ervaringen;
- Een vragenlijst gericht op houdingen t.a.v. Europese vraagstukken.

In totaal kost dit circa 115 minuten (voor de meeste scholen is dit drie lessen).

Per school worden 15 docenten gevraagd om een vragenlijst in te vullen over burgerschapsonderwijs (max. 30 min). Tot slot vult de schoolleiding een vragenlijst over burgerschapsonderwijs in (max. 30 min).

In welke periode is de dataverzameling?

De onderzoeksafname bij de leerlingen vindt plaats op één dag, die wordt gepland in overleg met de schoolleiding, in de periode maart-mei 2022.

Wat levert deelname de school op?

- Schoolrapportage, waarin eigen resultaten worden vergeleken met andere deelnemende scholen. Dit geeft informatie over de burgerschapskennis, houdingen en sociale en maatschappelijke betrokkenheid van leerlingen op de school. Ook geeft het een beeld van de effectiviteit van het burgerschapsonderwijs.
- Twee jaar kosteloos deelname aan online instrument burgerschap meten (www.burgerschapmeten.nl).
- Uitnodiging voor een landelijke conferentie over de resultaten van ICCS 2022 met praktijkgerichte workshops over burgerschapsonderwijs.

Waarom is deelname belangrijk?

ICCS 2022 geeft aanknopingspunten voor verbeteringen van het onderwijs. Zowel voor landelijk beleid als deelnemende scholen levert het onderzoek relevante vergelijkende inzichten.

Daarnaast sluit het onderzoek aan op de nieuwe Burgerschapswet, die 1 augustus jl. in werking trad. De nieuwe wet schrijft onder andere voor dat scholen hun aanpak t.a.v. burgerschapsonderwijs evalueren en hierover verantwoording afleggen.

Meer informatie

Meer informatie over het onderzoek kunt u vinden op de website (www.iccsnederland.nl) en in de bijgevoegde informatiebrief